

beroepsvereniging

---

voor gespecialiseerde
psychosociaal therapeuten

BEROEPSCODE

Inleiding

De NVPA-beroepscode omvat de ethische regels, die het beroepshandelen betreffen van alle bij het NVPA aangesloten therapeuten, ongeacht of zij lid of aspirant lid zijn.

Bij het samenstellen van deze beroepscode zijn we uitgegaan van inhoudelijke criteria, zoals vertrouwen, veiligheid, continuïteit, etc.

Een ieder die onder deze beroepscode valt, zal verder worden aangeduid als lid.

Bij een aanvraag voor supervisie, t.b.v. een bij het NVPA aangesloten therapeut, dient de externe supervisor deze beroepscode te onderschrijven.

Op ethisch verantwoorde wijze handelen betekent binnen de beroepsuitoefening dat het lid bij alle activiteiten, vallende binnen zijn beroepsuitoefening, de waarde en waardigheid van zijn cliënt en diens recht op een eigen levens- en / of religieuze overtuiging en zijn daarop gebaseerde levenswijze, respecteert.

Waar in deze beroepscode wordt gesproken over "cliënt" wordt bedoeld, een persoon die voor zichzelf gebruik maakt van de diensten van een bij het NVPA aangesloten lid binnen het kader van diens beroepsuitoefening, ongeacht de aard van de hulp of de vorm waarin deze hulp wordt verleend.

De verwijzer (huisarts, collega-therapeut, werkgever of instantie) of familie van de cliënt die gebruik maakt van een bij het NVPA aangesloten lid, noemen we "derden" of "betrokkenen".

Elke NVPA-therapeut is in het kader van klachtenbehandeling het navolgende verplicht:

- * Het registreren bij een door het ministerie van VWS erkende geschillencommissie (zoals bijvoorbeeld de SCAG, P3NL en het klachtenportaal).
- * Het aansluiten bij de koepelorganisatie RBCZ en via deze aansluiting ook geregistreerd zijn bij een tuchtrechtorganisatie zoals het TCZ of RBCZ-klachtenregister.
- * Het afsluiten van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV) die WKKgz-proof is.

Wat betreft de handhaving verwijzen we naar het vigerende Klachtrecht & Tuchtrect.

Bestuur NVPA

Noot:

Daar waar in de tekst hij / zijn of therapeut staat wordt ook zij / haar of therapeute bedoeld.

Artikel 1

lid a: Elk lid van het NVPA is verplicht de beroepscodeverklaring (bijlage 1) te ondertekenen:

"Ik verklaar dat ik bij de uitoefening van mijn (beroeps)werkzaamheden zal handelen overeenkomstig de regels (artikelen) van de beroepscode van het NVPA en er op zal toezien dat er ook overeenkomstig deze beroepscode zal worden gehandeld als anderen onder mijn verantwoordelijkheid (beroeps)werkzaamheden verrichten."

Lid b: Het ondertekenen van deze beroepscode impliceert tevens dat ik zal handelen naar de geest en bedoelingen van de door het NVPA ontwikkelde statuten, protocollen en reglementen.

Lid c: Ik verplicht mij een behandelingsovereenkomst met de cliënt te sluiten.

Lid d: Ik zal de behandelingsovereenkomst te goeder trouw en naar de bedoelingen van de overeenkomst uitvoeren.

Lid e: Met het ondertekenen van deze code onderwerp ik mij aan de statuten en het Huishoudelijk Reglement van het NVPA.

Artikel 2

Van de therapeut wordt geëist het beroep uit te oefenen op een competente en ethisch zorgvuldige manier. Daarnaast dient de therapeut de nodige aandacht te besteden aan ontwikkelingen binnen het werkveld. Het bijhouden van het vak behoort tot de aanhoudende zorg van de therapeut.

Artikel 3

De aangesloten therapeut moet zich beperken tot die werkmethode (discipline) waarin hij voldoende gekwalificeerd is. Uitbreiding van de werkmethode met een andere methode dient aangevraagd te worden bij het bestuur van het NVPA en zal in de regel alleen toegestaan worden wanneer de therapeut daarin voldoende gekwalificeerd is. Er geldt ook een scholingsverplichting voor alle bij het NVPA aangesloten therapeuten.

Artikel 4

Een NVPA-therapeut, die zich schuldig maakt aan handelingen, of aan nalatigheid, of die in de uitoefening van de therapie blijk geeft van grove onkunde, waardoor ernstige schade ontstaat voor een cliënt of die het vertrouwen in NVPA-therapeuten ondermijnt, kan onverminderd zijn aansprakelijkheid ingevolge andere wettelijke voorschriften, worden onderworpen aan één van de maatregelen, vermeld in artikel 11.

Artikel 5

De therapeut mag alleen met uitdrukkelijke toestemming van zijn cliënt, cliëntgebonden contact hebben met andere hulpverleners, verwijzers, werkgevers en instanties.

Artikel 6

Het bepaalde in artikel 4 is van kracht voor alle NVPA-therapeuten werkend vanuit één of meerdere door het NVPA erkende vakspecialisaties. De NVPA-therapeuten zijn vindbaar op de NVPA-website met vermelding van hun specialisme: <https://nvpa.org/discipline/zoeken>

Artikel 7

Alle bij het NVPA aangesloten leden zijn gehouden tot geheimhouding van al hetgeen hen in de uitoefening van hun beroep door de cliënt, verwijzer of mede-collega(s) is toevertrouwd. Dezelfde plicht rust op supervisors, leden van een intervisiegroep, op leden van het bestuur en op collega's, die geconsulteerd worden.

Het beroepsgeheim strekt zich eveneens uit tot de mensen, die in het verlengde van de NVPA-therapeut werken, zoals bv. een secretaresse, een stagiaire e.a.

Artikel 8

Lid 1 Bij de aanvang van de behandeling is de therapeut verplicht een behandelingsovereenkomst met zijn cliënt af te sluiten. Dit kan zowel schriftelijk als mondeling. De onderstaande onderwerpen dienen hierin te zijn opgenomen c.q. besproken te worden:

- * De gestelde problematiek
- * De wijze van werken van de therapeut toegespitst op het behandelingsproces en de wijze van afsluiting van de behandeling. Onder afsluiting valt ook staken van de behandeling, wanneer het verwachte doel niet bereikt kan worden.
- * De mogelijke duur van de behandeling.
- * De kosten, die de behandeling voor de cliënt meebrengt.
- * De verwachtingen van de therapeut naar de cliënt over het volgen van de behandeling, zoals de consequenties, wanneer de cliënt een afgesproken behandeling verzuimt, met en zonder tijdige afzegging.

Lid 2 De therapeut dient de mogelijke consequenties die de behandeling voor de cliënt kan hebben te bespreken.

Dit kunnen zijn:

- Verlof van het werk aanvragen.
- Aanvraag indienen bij de verzekering.
- Beïnvloeding van de omgeving door het volgen van en veranderen door de therapie.

Lid 3 De cliënt behoudt, gedurende de hele behandeling, zijn vrijheid van keuze, wanneer hij het met de inhoud van de afspraak of de consequenties daarvan niet eens kan zijn, nadat deze onderwerpen met hem besproken zijn.

De therapeut dient een fundamentele keuze van de cliënt te respecteren.

Lid 4 De therapeut dient met respect te handelen naar personen en instanties die de sociale kaart van de cliënt vormen.

Lid 5 De therapeut is gehouden aan een beroepsgeheim.

Hij dient op de hoogte te zijn van de wettelijke regels t.a.v. het beroepsgeheim.

Lid 6 De therapeut dient zijn cliënt te wijzen op het bestaan van de onafhankelijke klachtenprocedure en het klachtrecht. (<https://nvpa.org/content/een-klacht-indienen-1>)

Lid 7 De NVPA-therapeut is gehouden te handelen vanuit zijn beroepsverantwoordelijkheid, gezien de specifieke aard van de hulpverleningssituatie, die gebaseerd is op wederzijds vertrouwen en een bepaalde afhankelijkheid van de cliënt. Misbruik van deze relatie wordt beschouwd als nalatigheid, verwaarlozing of opzettelijke schending van de verantwoordelijkheid, die de therapeut heeft tegenover zijn cliënt.

Misbruik houdt onder andere in, dat de therapeut zijn eigen belangen en problemen stelt boven het belang van de cliënt, zoals daar zijn:

- * seksueel contact
- * emotionele belangen
- * sociale belangen
- * financiële belangen.

Iedere inbreuk, zoals hierboven omschreven, is een handelen in strijd met de beroepscode, en een feit, waarop het Klacht- en Tucht recht van toepassing is als "misbruik van de therapeutische relatie".

Artikel 9

De NVPA-therapeut is gehouden juiste informatie te verstrekken aan zijn cliënt.

Toezeggingen, zoals in advertenties gedaan, moeten in overeenstemming zijn met de mogelijkheden en bekwaamheden van de therapeut. Kwalificaties moeten aantoonbaar zijn. Er mogen geen valse of te hoge verwachtingen gewekt worden bij cliënten en andere lezers. Iedere inbreuk hierop wordt omschreven en behandeld als het verstrekken van valse informatie. De therapeut mag namens derden geen beloften doen zonder hun uitdrukkelijke toestemming.

Artikel 10

Lid 1 Minderjarige cliënt

Als de cliënt minderjarig is worden de in de beroepscode aan hem toegekende rechten uitgeoefend door zijn wettelijk vertegenwoordiger(s), tenzij de beroepsbeoefenaar redenen heeft om aan te nemen dat de belangen van de cliënt ernstig zouden worden geschaad door de betrokkenheid van de wettelijk vertegenwoordiger(s) bij de professionele relatie. De cliënt wordt geacht in ieder geval zelf te kunnen beslissen als hij de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, tenzij hij niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake. Indien een jongere in de leeftijd van 12 tot 16 jaar niet wil dat zijn wettelijk vertegenwoordigers worden geïnformeerd kan de kindtherapeut aan deze wens gevolg geven als deze van mening is dat het kind "oud en wijs" genoeg is om hierover zelf te beslissen.

Lid 2 Informatie aan de ouder zonder gezag

Een ouder zonder gezag heeft recht op informatie over de hulp aan haar/zijn kind. Allereerst is de andere ouder - die wel gezag heeft - verplicht om de ouder zonder gezag te informeren over hun kind. Dus ook over de eventuele hulp die hun kind nodig heeft. Daarnaast heeft de ouder zonder gezag ook het recht om informatie over de hulp op te vragen bij de behandelaar. De behandelaar moet die informatie dan geven.

Het gaat om informatie met een beperkte strekking en omvang.

Maatgevend is dat die ouder zich op grond van die informatie een algemeen beeld moet kunnen vormen over de staat van opvoeding en gezondheid van het kind. De behandelaar geeft nooit meer of andere informatie dan wordt gegeven aan de ouder met gezag. De informatie wordt niet gegeven als het belang van het kind zich daartegen verzet.

Lid 3 **Meerderjarige wilsonbekwame cliënt**

Soms kunnen meerderjarige mensen hun eigen belangen niet goed behartigen. Ze overzien de gevolgen van hun beslissingen niet en kunnen daardoor niet altijd de juiste beslissingen nemen.

Dat kan gelden voor bijvoorbeeld mensen met een verstandelijke beperking, mensen met psychiatrische problematiek, mensen met een verslavingsproblematiek en mensen met dementie.

Als een meerderjarige cliënt niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, dan worden de in de beroepscode aan hem toegekende rechten uitgeoefend door zijn wettelijk vertegenwoordiger.

Als er geen wettelijk vertegenwoordiger is benoemd, worden de rechten uitgeoefend door een vertegenwoordiger die door de cliënt is aangewezen. Heeft de cliënt dit niet kunnen doen, dan laat de beroepsbeoefenaar de rechten van de cliënt uitoefenen door respectievelijk de echtgenoot of levensgezel, ouder, kind, broer of zuster van de cliënt, tenzij de cliënt dat niet wenst of de beroepsbeoefenaar dat niet in het belang van de cliënt acht. Ook als er sprake is van een vertegenwoordiging zoals boven vermeld, dan nog betreft de beroepsbeoefenaar de meerderjarige wilsonbekwame cliënt waar mogelijk bij de uitoefening van zijn rechten. Beslissingen van de genoemde vertegenwoordigers worden door de beroepsbeoefenaar niet gevolgd als hij in de gegeven omstandigheden meent dat dit zou strijden met de belangen van de cliënt.

In de brochure "Wie beslist als u dit zelf niet kunt?" van de Patiëntenfederatie Nederland kun je alles lezen over dit onderwerp. De brochure is ook handig voor uw cliënt. Is beschikbaar als e-folder en als PDF.

Te downloaden via: <https://patientenrechten.patiëntenfederatie.nl/wie-beslist-als-u-dit-zelf-niet-kunt/wp-content/uploads/sites/10/2019/05/Wie-beslist-als-u-dat-zelf-niet-kunt.pdf>

U kunt ook deze organisatie benaderen wanneer u specifieke vragen heeft.

<https://kennisbank.patiëntenfederatie.nl/app/contact>

Lid 4 **Aanvullend op de artikelen 1, 2 en 3**

Ten alle tijden geldt dat de integriteit, eerlijkheid, vertrouwelijkheid centraal staat in het handelen van de therapeut. Zij respecteren en bevorderen diens zelfbeschikking en autonomie, voor zover dat te verenigen is met de andere professionele verplichtingen van de beroepsbeoefenaren en met de vigerende wetgeving. Dit sluit aan bij artikel 8, lid 3 van deze beroepscode en is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11

Lid 1 Op inbreuken bedoeld als in de vorige artikelen, is het Klachtrecht en het Tuchtrect van toepassing. Beiden zijn in handen van onafhankelijke organisaties. De maatregelen die opgelegd kunnen worden zijn:

- a. waarschuwing
- b. berisping
- c. oplegging van een bedrag aan geld, als vergoeding voor de materiële schade, die een cliënt door zijn handelen aantoonbaar heeft geleden en die een direct gevolg van het handelen van de hulpverlener is.
- e. schorsing als lid van het NVPA
- f. oplegging van een schorsing in de uitoefening van het beroep

Lid 2 Het bedrag aan geld, bedoeld in het eerste lid onder C, komt ten goede aan de cliënt.

Lid 3 Indien een bedrag aan geld wordt opgelegd, kunnen in de beslissing termijnen worden gesteld, waarbinnen het bedrag moet worden betaald.

Lid 4 De enige sanctie, die het NVPA heeft om betaling t.a.v. punt C, te vorderen, is ontzegging uit het lidmaatschap.

De therapeut verklaard zich door ondertekening van de beroepscodeverklaring akkoord met deze beroepscode. Zie bijlage 1.

beroepsvereniging

voor gespecialiseerde
psychosociaal therapeuten

BEROEPSCODEVERKLARING

Ik verklaar dat ik bij de uitoefening van mijn (beroeps)werkzaamheden zal handelen overeenkomstig de regels van de beroepscode van het NVPA en er op zal toezien dat er ook overeenkomstig deze beroepscode zal worden gehandeld als anderen onder mijn verantwoordelijkheid (beroeps)werkzaamheden verrichten.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Datum:

Handtekening:

.....